

Παρατηρητήριο Αειφορίας και Περιβάλλοντος
Θεσσαλονίκης (ΠΑΠΘ)
Observatory for Sustainability and Environment in
Thessaloniki (OSET)

Agri 7

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Περιγραφή

Ο δείκτης περιγράφει τις διαχρονικές μεταβολές του μέσου αριθμού των αγροτικών ζώων ανά κτηνοτροφική μονάδα στο Νομό Θεσσαλονίκης.

Σημασία του δείκτη

Ο δείκτης Agri 7 «Διάρθρωση κτηνοτροφικών μονάδων» επιλέχθηκε λόγω της σπουδαιότητας του μέσου μεγέθους των κτηνοτροφικών μονάδων στους τεχνικοοικονομικούς συντελεστές του κλάδου της ζωικής παραγωγής. Μονάδες με μεγάλο αριθμό ζώων παραπέμπουν σε οργανωμένες και συστηματικές κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, ενώ αντίθετα μικρό μέσο μέγεθος κτηνοτροφικών μονάδων υποδηλώνει ότι ο κλάδος παραγωγής δεν είναι κύριος, αλλά συμπληρωματικός του γεωργικού εισοδήματος των κατοίκων του Νομού Θεσσαλονίκης.

Μεθοδολογία υπολογισμού

Ο μέσος όρος του αριθμού των εκτρεφόμενων ζώων (για κάθε είδος ζώου) ανά κτηνοτροφική μονάδα στο Νομό Θεσσαλονίκης υπολογίζεται από την αναλογία του συνολικού αριθμού των αγροτικών ζώων προς το συνολικό αριθμό των κτηνοτροφικών μονάδων σύμφωνα με την πανελλαδική απογραφή του 1999/2000.

Πορεία του δείκτη

Ο μέσος αριθμός των βοοειδών ανά κτηνοτροφική μονάδα στο Νομό Θεσσαλονίκης ανέρχεται σε 52 περίπου ζώα (Πίνακας 1). Το μέσο μέγεθος των κτηνοτροφικών μονάδων αιγών και προβάτων ήταν περίπου 140 ζώα και των χοίρων 61. Η διάρθρωση του κλάδου της κτηνοτροφίας στην περιοχή του Νομού Θεσσαλονίκης θεωρείται ικανοποιητική και ικανή να εξασφαλίσει απασχόληση και εισόδημα για τη συντήρηση μιας οικογένειας. Παρόλα αυτά υπάρχουν μικρού μεγέθους εκμεταλλεύσεις που σημαίνει ότι οι κτηνοτρόφοι συνδυάζουν την εκτροφή ζώων με άλλους κλάδους παραγωγής (π.χ. γεωργία). Μόνο δύο ιπποειδή (ίπποι και όνοι) ανά εκμετάλλευση καταγράφηκαν κατά την απογραφή του 1999/2000, υποδεικνύοντας την ελάχιστη πλέον σημασία και χρήση των ζώων αυτών στις αγροτικές εργασίες σε αντίθεση με τις προηγούμενες δεκαετίες. Μόλις 21 κουνέλια ανά εκμετάλλευση εκτρέφονταν στο Νομό Θεσσαλονίκης, υποδηλώνοντας την εκτατική μορφή των εκμεταλλεύσεων αυτών που στην πλειονότητά τους επρόκειτο για οικογενειακές επιχειρήσεις και όχι για εντατικές μονάδες κονικλοτροφίας. Αντίθετα, το μέσο μέγεθος των μονάδων εκτροφής πουλερικών ανήλθε σχεδόν στα 1.000 πτηνά, γεγονός που σημαίνει ότι επρόκειτο κυρίως για μονάδες εντατικής εκτροφής και

Παρατηρητήριο Αειφορίας και Περιβάλλοντος
Θεσσαλονίκης (ΠΑΠΘ)
Observatory for Sustainability and Environment in
Thessaloniki (OSET)

δευτερευόντως για μικρές μονάδες οικογενειακού χαρακτήρα. Όσον αφορά τη μελισσοτροφία, κατά μέσο όρο υπήρχαν 120 κυψέλες ανά μονάδα.

Πίνακας 1: Αριθμός εκτρεφόμενων ζώων ανά εκμετάλλευση στο Νομό Θεσσαλονίκης κατά την απογραφή 1999/2000

Είδος εκτροφής	Αρ. κτηνοτροφικών μονάδων	Αρ. ζώων	Αρ. ζώων / μονάδα
Βοοειδή	1.382	71.244	51,6
Πρόβατα	1.255	174.228	138,8
Αίγες	1.254	181.746	144,9
Χοίροι	253	15.518	61,3
Ιπποειδή	150	305	2,0
Κουνέλια	175	3.686	21,1
Πουλερικά	4.249	4.058.996	955,3
Κυψέλες μελισσών	54	6.482*	120,0*

* Αριθμός κυψελών

Η σύγκριση του δείκτη αυτού στην περιοχή του Νομού Θεσσαλονίκης με τους αντίστοιχους στην Κεντρική Μακεδονία και σε πανελλαδικό επίπεδο έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Συγκεκριμένα, ο μέσος αριθμός των βοοειδών ανά κτηνοτροφική μονάδα στην Περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας ήταν 116 και 126 ζώα τα έτη 2004 και 2005 αντίστοιχα. Οι αριθμοί αυτοί είναι υπερδιπλάσιοι από τον αντίστοιχο για το Νομό Θεσσαλονίκης (περίπου 52 ζώα) όπως υπολογίστηκε από τα στοιχεία της πανελλαδικής απογραφής του 1999/2000. Το μέσο μέγεθος των εκμεταλλεύσεων στο Νομό Θεσσαλονίκης είναι περίπου διπλάσιο από το αντίστοιχο σε πανελλαδικό επίπεδο (περίπου 26 ζώα τη διετία 2004-2005). Επομένως, κατά μέσο όρο, οι κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις στο Νομό Θεσσαλονίκης είναι πιο συστηματικές και οργανωμένες από ότι σε πανελλαδικό επίπεδο αλλά σαφώς μικρότερες από ότι στην Κεντρική Μακεδονία. Το μέσο μέγεθος των κτηνοτροφικών μονάδων αιγών στην Κεντρική Μακεδονία και πανελλαδικά ήταν περίπου 95 και 41 ζώα αντίστοιχα τη διετία 2004-2005. Στο Νομό Θεσσαλονίκης οι κτηνοτροφικές μονάδες αιγών αποτελούνταν κατά μέσο όρο από 145 περίπου ζώα. Το σημαντικά μεγαλύτερο μέγεθος των κτηνοτροφικών μονάδων αιγών στο Νομό Θεσσαλονίκης υποδηλώνει ότι οι εκμεταλλεύσεις στο Νομό Θεσσαλονίκης είναι σαφώς πιο συστηματικές από ότι στην Κεντρική Μακεδονία και κυρίως στο σύνολο της χώρας. Το μέσο μέγεθος των κτηνοτροφικών μονάδων προβάτων στην Κεντρική Μακεδονία ήταν περίπου 135 ζώα τη διετία 2004-2005, περίπου δηλαδή ίσο με αυτό που υπολογίστηκε για το Νομό Θεσσαλονίκης κατά την πανελλαδική απογραφή του 1999/2000 (139 περίπου ζώα). Αντίθετα, το μέσο μέγεθος σε όλη τη χώρα τη διετία 2004-2005 ήταν μόλις 75 ζώα. Επομένως οι κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις προβάτων στο Νομό Θεσσαλονίκης και

στην Κεντρική Μακεδονία, που είναι μεγαλύτερες από ότι στην υπόλοιπη Ελλάδα, είναι ικανές να εξασφαλίσουν ικανοποιητικό εισόδημα σε μία οικογένεια. Οι χοιροτροφικές εκμεταλλεύσεις στην Κεντρική Μακεδονία περιελάμβαναν κατά μέσο όρο 60 ζώα την περίοδο 2004-2005, όσα περίπου υπολογίστηκαν και για το Νομό Θεσσαλονίκης. Αντίθετα, σε πανελλαδικό επίπεδο το μέσο μέγεθος των χοιροτροφικών εκμεταλλεύσεων ανήλθε σε 30 περίπου ζώα.